

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bartosz Szałas

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2023 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c.

sprawy z odwołania małoletniego T. J. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego J. J.

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 22 października 2022 roku, nr WN-I. (...).1. (...).2022

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

- zmienia zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 22 października 2022 roku, nr WN-I. (...).1. (...).2022 oraz poprzedzające je orzeczenie Miejskiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 1 sierpnia 2022 roku, nr (...) w ten sposób, że postanawia:

w pkt I – **zaliczyć T. J. do znacznego stopnia niepełnosprawności;**

w pkt II – symbol przyczyny niepełnosprawności – wskazać symbol **01-U, 11-I;**

w pkt III – orzeczenie wydaje się do – wskazać, że **na stałe;**

w pkt IV – niepełnosprawność istnieje od – wskazać, że **od urodzenia;**

w pkt V – ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od – wskazać, że **od 19.06.2022r.;**

w pkt 1) – wskazania dotyczące odpowiedniego zatrudnienia – wskazać, że **nie dotyczy;**

w pkt 2) – wskazania dotyczące szkolenia, w tym specjalistycznego – wskazać, że **nie dotyczy;**

w pkt 3) – wskazania dotyczące zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej – wskazać, że **nie dotyczy;**

w pkt 4) – wskazania dotyczące uczestnictwa w terapii zajęciowej – wskazać, że **nie dotyczy;**

w pkt 5) – wskazania dotyczące konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby – wskazać, że **wymaga;**

w pkt 6) – wskazania dotyczące korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki – wskazać, że **wymaga;**

w pkt 7) – wskazania dotyczące konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji – wskazać, że **wymaga**;

w pkt 8) – wskazania dotyczące konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – wskazać, że **wymaga**;

w pkt 9) – wskazania dotyczące spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, ze zm.) – wskazać, że **nie spełnia**;

w pkt 10) – wskazania dotyczące prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju – wskazać, że **nie wymaga**.

Sygn. akt VI U 24/23

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 1 sierpnia 2022 roku, nr (...), Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. zaliczył małoletniego T. J. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Jednocześnie MZON w pkt 7 swojego orzeczenia o niepełnosprawności wskazał, że małoletni nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, zaś w pkt 8 wskazał, że nie dotyczy go kwestia konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Od powyższego orzeczenia MZON przedstawiciel ustawy małoletniego wniósł odwołanie. W wyniku jego rozpoznania Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. orzeczeniem z dnia 22 października 2022 roku, nr WN-I. (...)1. (...)2022, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

(orzeczenie MZON z dnia 01.08.2022r. i orzeczenie WZON z dnia 22.10.2022r. – akta WZON)

Od wskazanego orzeczenia WZON przedstawiciel ustawy małoletniego odwołującego się T. J. – jego matka J. J. – wniosła odwołanie, zaskarżając to orzeczenie w zakresie pkt 7 i 8. Wniosła ona o zmianę orzeczenia WZON i poprzedzającego je orzeczenia MZON poprzez wskazanie w pkt 7 i 8, że oba te punkty dotyczą jej syna.

(odwołanie – k. 1 – 7)

W odpowiedzi na odwołanie WZON wniósł o jego oddalenie podnosząc, że brak jest podstaw do zmiany orzeczenia.

(odpowiedź na odwołanie – k. 12 – 13)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

U małoletniego odwołującego się T. J. rozpoznano zespół (...), ma on także zdiagnozowaną niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym. Ze względu na poziom funkcjonowania odwołującego się spełnia on przesłanki do zaliczenia go do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, ze względu na przyczyny oznaczone symbolami 01-U i 11-I, naruszenie sprawności jego organizmu jest trwałe i datuje się od urodzenia. Wymaga on konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, wymaga konieczności korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Odwołujący się aktualnie uczęszcza do pierwszej klasy Szkoły Przystosobiającej do Pracy nr 19 w W., do placówki uczęszcza zazwyczaj w towarzystwie matki. Nie wychodzi samodzielnie z domu, nie potrafi samodzielnie podejmować decyzji, ma trudności w wypełnianiu codziennych obowiązków, np. utrzymania higieny, czy sprzątania. Ma trudności z nawiązywaniem relacji społecznych, nie porusza się samodzielnie po najbliższym otoczeniu, nie korzysta samodzielnie

z lokali usługowych, nie pomaga w obowiązkach domowych, nie zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa, nie przyjmuje samodzielnie lekarstw, prezentuje obniżone zdolności samoobsługowe w zakresie przygotowywania posiłków, ubierania się, kąpania, toalety, dbania o siebie i higieny.

(dowód: opinia biegłego z zakresu pedagogiki – k. 25 – 27 verte)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wnioski zawarte w opinii biegłego z zakresu pedagogiki, które są dla Sądu przekonujące i logicznie uargumentowane. Sąd miał na uwadze, że żadna ze stron nie kwestionowała opinii i jej wniosków, nie zostały zgłoszone do akt sprawy żadne zastrzeżenia do tej opinii. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że biegła w swych wnioskach wskazała, że odwołujący się nie spełnia przesłanek dla wskazania w orzeczeniu o niepełnosprawności, że wymaga konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 8 orzeczenia), co uzasadniła tym, że odwołujący się ukończył 16 rok życia w dniu 18 czerwca 2022 roku. Sąd miał jednak na uwadze, że sam fakt ukończenia 16 roku życia nie powoduje automatycznie braku konieczności wskazania w pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności. Wyczerpująco i trafnie w tym przedmiocie wypowiedział się SN w swoim wyroku z dnia 8 lutego 2017 roku, sygn. I UK 73/16. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę miał zaś na uwadze, że odwołujący się cały czas się uczy, uczęszcza do Szkoły Przesposabiającej do Pracy nr 19 w W., cały czas trwa też proces jego leczenia, przyjmuje leki, lecz niesamodzielnie, sam nie rozumie jakie leki ma przyjmować i po co, samodzielnie nie jest też w stanie dojechać do szkoły. Sąd uznał więc, że spełnione są warunki przyznania pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności, a jak wskazano wyżej sam fakt przekroczenia wieku 16 lat nie oznacza automatycznie, że pkt 8 już osoby niepełnosprawnej nie dotyczy. Z tego też względu Sąd oparł się na wnioskach opinii biegłego, z tym jednak zastrzeżeniem, że co do pkt 8 Sąd uznał, sprzecznie z opinią biegłego, że jednak małoletni odwołujący się wymaga także i tego wskazania.

Jednocześnie Sąd pominął też dowód z opinii biegłych: psychologa, logopedy, urologa i kardiologa, wobec zgodności wniosków z opinii biegłego z zakresu pedagogiki ze stanowiskiem odwołującego się, co sprawia, że dopuszczanie kolejnych dowodów z opinii biegłych przedłużałoby jedynie postępowanie, a dowody te miałyby wykazać jedynie okoliczności udowodnione już pierwszą opinią biegłego z zakresu pedagogiki.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie małoletniego T. J. od orzeczenia WZON w W. utrzymującego w mocy orzeczenie MZON w W..

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. – Dz. U. z 2023r., poz. 100) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, zaś do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

W niniejszej sprawie przy ustalaniu kwalifikacji do określonego stopnia niepełnosprawności, jaki i kwalifikacji dotyczących spełniania przesłanek do przyznania określonych punktów orzeczenia o niepełnosprawności Sąd oparł się niemal w całości na opinii biegłego z zakresu pedagogiki i zawartych w niej wnioskach. Wnioski te są przekonujące dla Sądu, biegła poprzedziła je wyczerpującym wywodem z powołaniem się na przeprowadzone rozmowy i badania. Biegła jednoznacznie wskazała, że odwołujący się jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, na stałe, podała dalej szereg wskazań co do przyznania poszczególnych punktów orzeczenia o niepełnosprawności, które Sąd co do zasady podziela, z jednym wyjątkiem dotyczącym pkt 8 tego orzeczenia. Jak już bowiem była mowa wyżej, przy ocenie stanu faktycznego, Sąd uznał, że wszelkie podane przez biegłą w jej opinii okoliczności przemawiają za przyznaniem małoletniemu odwołującemu się również pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności. Sąd miał też na uwadze, że jedynym konkretnym argumentem, który biegła podała na poparcie swojej kwalifikacji negatywnej co do tego pkt 8 jest wiek odwołującego się, który ukończył już 16 lat. Jednak z ustaleń zawartych w opinii wynika, że

nadal się on uczy, nadal trwa też jego proces leczenia, a udział osoby dorosłej, w tym wypadku głównie jego matki, zarówno w procesie jego nauczania, jak i leczenia, jest nieodzowny. Sam zaś fakt, przekroczenia wieku 16 lat nie skutkuje automatycznie brakiem możliwości przyznania pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności, jak słusznie wskazał SN w przywołanym wyżej wyroku z dnia 8 lutego 2017 roku, sygn. akt I UK 73/16, w którym SN jasno podał, że orzeczenie o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osobie niepełnosprawnej, która ukończyła 16 rok życia, powinno zawierać pozytywne bądź negatywne wskazanie o konieczności stałego współudziału na co dzień "opiekuna dziecka" w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, o którym mowa w art. 6b ust. 3 pkt 8 ustawy z 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który w przypadku opieki rodzicielskiej obejmuje nie tylko okres podlegania powszechnemu obowiązkowi szkolnemu do ukończenia 18 roku życia, ale także dalszy okres sprawowania "edukacyjnej" opieki w okresie kontynuowania przez niepełnosprawne dziecko nauki w szkole lub na studiach wyższych aż do ukończenia edukacji, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo do zakończenia studiów, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek będąc na ostatnim roku studiów. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę miał na uwadze, że odwołujący się nadal się uczy, a wsparcie jego matki jest mu niezbędne w dalszym toku nauki, tym samym spełnione są przesłanki przyznania mu pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.